

Sygn. akt

III AUa 1297/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **20 marca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Barbara Gonera
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **20 marca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę rodzinną

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **13 listopada 2012 r.** sygn. akt **III U 897/12**

z m i e n i a zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 czerwca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 70 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS odmówił M. P. prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu, wskazując, że pomiędzy małżonkami w dacie śmierci nie istniała wspólność małżeńska.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawczynie domagała się jej zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, zarzucając niepełne i błędne ustalenie stanu faktycznego.

W uzasadnieniu odwołująca podkreśliła, że fakt zameldowania pod różnymi adresami nie oznacza braku wspólności małżeńskiej, a w jej przypadku była to sytuacja życiowo uzasadniona zagranicznym wyjazdem w celach zarobkowych. Ponadto wnioskodawczynie sprawuje pieczę nad niezdolną do pracy z powodu choroby psychicznej córką E. S..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jej oddalenie, wskazując na rozbieżną treść oświadczeń wnioskodawczynie składanych przy kolejnych wnioskach o rentę rodzinną, na temat przyczyn oddzielnego zamieszkania z mężem. Ponadto organ rentowy podkreślił, że brak wspólności małżeńskiej potwierdzają pisma Ośrodka Pomocy Społecznej w P. oraz fakt, że wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego po zmarłym został złożony przez znajomego p. A. L..

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt III U 897/12 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał wnioskodawczynie prawo do renty rodzinnej po W. P..

Sąd ustalił, że W. P. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dn. 1.07.1998 r. do 30.09.2003 r.,

a następnie do emerytury, zmarł w dniu 24.09.2006 r.

Dalej Sąd ustalił, że wnioskodawczynie już dwukrotnie bezskutecznie ubiegała się o rentę rodzinną. Wnioskodawczynie sprawuje opiekę nad wspólną córką E. S., ur. (...), która cierpi na schizofrenię paranoidalną. Zmarły mąż nie zamieszkiwał wspólnie z wnioskodawczynią i nie prowadził wspólnego gospodarstwa.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy przyjął, że to konieczność sprawowania opieki nad córką powodowała odrębne zamieszkanie małżonków, a uprawnienie wnioskodawczynie do renty rodzinnej wynika z art. 70 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

W apelacji od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, poprzez uznanie, że wnioskodawczynie spełniła warunki do nabycia prawa do renty rodzinnej i wniósł o jego zmianę i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślał, że istnieją podstawy do stwierdzenia, że wnioskodawczynie nie pozostawała ze zmarłym mężem we wspólności małżeńskiej, małżonkowie nie prowadzili wspólnego gospodarstwa, w pismach Ośrodka Pomocy Społecznej w P. pracownicy socjalni odnotowywali informację, że W. P. żyje w separacji z rodziną, jest osobą samotną i opiekują się nim sąsiedzi. Zdaniem organu rentowego wnioskodawczynie nie wykazała istnienia wspólności małżeńskiej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona i skutkuje wydaniem orzeczenia reformatoryjnego przez Sąd II instancji .

Sąd Okręgowy przyznał prawo do renty rodzinnej wnioskodawczynie na podstawie art. 70 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z FUS . Z uwagi na sprawowanie przez nią opieki nad córką E. S. , która cierpi na schizofrenię paranoidalną – co wynika z karty informacyjnej Powiatowego (...) w S. -(...)

Z treści powołanego wyżej przepisu wynika , że wdowa ma prawo do renty rodzinnej , jeżeli wychowuje co najmniej jedno z dzieci , wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu , które nie osiągnęło 16 lat ,

a jeżeli kształci się w szkole – 18 lat życia , lub sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy , uprawnionym do renty rodzinnej .

Tymczasem jedyne ustalenia jakie poczynił Sąd Okręgowy to te , że obecnie 36 letnia córka wnioskodawczynie E. S. jest leczona psychiatrycznie z rozpoznaniem schizofrenii paranoidalnej . Brak jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy córki wnioskodawczynie , ani też jej uprawnienia do renty rodzinnej po zmarłym ojcu W. P. . Dlatego ustalenie przez Sąd Okręgowy

w Tarnobrzegu prawa M. P. do renty rodzinnej po W. P. na podstawie art. 70 ust 1 pkt 2 ustawy rentowo – emerytalnej nastąpiło z rażącym naruszeniem tego przepisu prawa materialnego . Sąd Okręgowy nie był również uprawniony do ustalenia prawa wnioskodawczynie do spornego świadczenia rentowego na podstawie art. 70 ust 1 i 3 ustawy emerytalno – rentowej z uwagi na brak więzi o charakterze wspólności małżeńskiej istniejącej do dnia śmierci jej męża W. P. . Pozostawanie przez małżonków do dnia śmierci jednego z nich w stanie faktycznej wspólności małżeńskiej jest warunkiem nabycia prawa do renty rodzinnej przez wdowę . Ciężar dowodu niepozostawania w tej wspólności spoczywa na organie rentowym (por. uchwałę 7 sędziów SN z dn. 26.10.2006 r. III UZP 3/06 publ. OSNPUSiSP

2007 , Nr 9-10 poz. 138) . Organ rentowy w postępowaniu poprzedzającym sporną decyzję ustalił , fakt osobnego zamieszkiwania małżonków oraz warunki życiowe zmarłego W. P. dokumentowane w sprawie rentowej

i emerytalnej z uwagi na pomoc pracownika OPS w P. z jakiej korzystał zmarły , przy ubieganiu się w organie rentowym o te świadczenia . Bez wątplenia nie korzystał on również z jakiegokolwiek pomocy ze strony wnioskodawczynie , również na miesiąc przed śmiercią ubiegając się o prawo do dodatku pielęgnacyjnego .

Brak jest więc jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych do ustalenia uprawnienia wnioskodawczynie do spornego świadczenia również na podstawie art. 70 ust 1 pkt 1 i ust 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS .

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny zgodnie z treścią art. 386 § 1 k. p. c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie .